

Sayı : 2019/510
Konu : Eşyanın Antrepo ve Geçici Depolama Yerlerinde
Konşimento İbrazı İle Teslim Edilmesi

İstanbul, 31.07.2019

**T.C. TİCARET BAKANLIĞI
AMBARLI GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ
İSTANBUL**

İLGİ: Ambarlı Gümrük Müdürlüğü'nün 10.07.2019 tarih ve 45885704 sayılı yazısı.

İlgi yazınız Derneğimiz üyesi antrepo ve geçici depolama yerlerine ulaşmıştır. Bahse konu yazıda Ambarlı Gümrük Müdürlüğü bağlısı tüm antrepo ve geçici depolama yerlerine, Gümrük Yönetmeliği'nin 130/1 maddesine dayanarak sadece konşimento ibrazı ile eşyaların alıcısına teslim edilmesi talimatı verilmiştir. Ancak eşyaların alıcısına teslimi gümrük mevzuatıyla belirlenen bir işlem olmayıp, ülkemizin de imzalayarak taraf olduğu uluslararası taşımacılık konvansiyonlarının ilgili maddelerinin ulusal hukuka yansıtılmış olan hükümleriyle belirlenmektedir. Türk Ticaret Kanunu'nun ilgili maddeleri aşağıda bilgilerinize sunulmuştur:

MADDE 1228- (1) Konşimento, bir taşıma sözleşmesinin yapıldığını ispatlayan, eşyanın taşıyan tarafından teslim alındığını veya gemiye yüklendiğini gösteren ve taşıyanın eşyayı, ancak onun ibrazı karşılığında teslimle yükümlü olduğu senettir.

cc) Konşimentonun geri verilmesi karşılığında eşyanın teslimi

MADDE 1236- (1) Eşya, ancak konşimento nüshasının, eşyanın teslim alındığına ilişkin şerh düşülerek geri verilmesi karşılığında teslim edilir.

Bu maddelerden anlaşılacağı üzere ve tüm dünyada da uygulandığı şekliyle, bir uluslararası taşımacılık işinin ve sözleşmesinin sonlanması için, o yüke ilişkin düzenlenmiş olan konşimentonun alıcı tarafından imzalanıp taşıyana geri teslim edilmesi sonrası mal alıcıya teslim edilir. Konşimentonun taşıyan dışında, gümrük idaresi veya taşıyanın ifa yardımcısı konumundaki liman işletmesi/antrepo/geçici depolama yerleri gibi kurumlara ibraz edilerek teslim alınabilmesi mevcut Türk mevzuatına uygun değildir ve bu şekilde eşya teslim eden kurumu taşıyana karşı sorumluluk altına sokacaktır. Hatta bu şekilde bir uygulama ilgili Türk Kanunlarınca belirlenmiş olan "taşıyanın hapis hakkını kullanmasına" engel olacağı için çok önemli hukuki sonuçları olacaktır.

www.utikad.org.tr

Gümrük Yönetmeliği - Eşyanın teslimi

MADDE 130 – (1) Eşya, boşaltma yerinde konşimentoda teslim edileceği gösterilen ve bir nüshasını taşıyan kimseye ve eğer konşimento emre muharrer ise ciro ile devralmış şahsa teslim olunur.

Yönetmeliğin 130. Maddesi ise uluslararası konvansiyonlar ve Türk Ticaret Kanunu ile belirlenmiş çerçeveyi tespit eden ve tekrarlayan bir maddedir. Yönetmeliğin bu maddesinde konşimentonun kime teslim edilmesi gerektiği belirtilmemektedir. Çünkü bu işlem konşimento adı verilen sözleşmenin tarafları arasındaki özel hukuk kapsamında bir işlemdir. Bu işleme Gümrük İdaresi veya kendisine taşıyan tarafından eşya emanet edilmiş olan ve taşıyanın ifa yardımcısı konumundaki işletmeler taraf değildir.

Bu konu bir süredir yanlış değerlendirilip Gümrük Yönetmeliği'nin 130/1 maddesine dayandırılarak, taşıyanın onayı aranmaksızın veya konşimento taşıyana geri verilmeksizin, konşimentonun antrepoya ve geçici depolama yerine ibrazıyla eşyanın teslim edilmesi istenmektedir. Eğer İlgili talimata uyulup, taşıyanın onayı olmaksızın mal teslimi yapılmaya başlanırsa pek çok hukuki sorunla karşılaşılacaktır. Eşyanın teslimine taraf olmayan gümrük idaresinin bu yönde bir talimatı hem idareyi hem de bu talimata uyan bağımlı olan işletmeleri hukuki sonuçlarla karşı karşıya bırakacaktır.

Ayrıca hukuk normlarına göre kanunlar yönetmeliklerin üzerinde yer almakta olup, kanunla çerçevesi belirlenmiş bir işlemin yönetmelik, genelge, talimat ve benzeri yazılarla değiştirilmesi ve farklı uygulanması mümkün değildir.

İlgili talimat Müdürlüğünüz bağımlı tüm işletmelere gönderildiğinden, bu yönde yapılacak yanlış eşya teslimlerinin önüne geçilmesi için konuyu acilen dikkatlerinize sunar, bahse konu talimatın tekrar değerlendirilerek iptal edilmesini ve eşya teslimlerinin mevcut mevzuata uygun olarak yapılmasının sağlanmasını görüşlerinize arz ederiz.

Saygılarımızla,

Cavit UĞUR
Genel Müdür

DAĞITIM:

Gereği:
Ambarlı Gümrük Müdürlüğü

Bilgi:
Gümrükler Genel Müdürlüğü
İstanbul Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü

www.utikad.org.tr